

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-07982-012
Otsuse kuupäev	22. sept 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Rain Meristo, Lea Vainomäe
Tarbija	
Kaupleja	Aktsiaselts Antista, 10508414
Tarbija nõue	ostuhinna tagastamine
Asja läbivaatamise aeg	14. sept 2020

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid kaupleja e-keskkonnas müügilepingu (tellimus nr 131669936), millega kaupleja võttis enesele kohustuse anda tarbijale üle arvuti Apple MB Pro 13.3'' TB (2019) hall (tootekood C02Z564JL40Y) ja tarbija võttis enesele kohustuse tasuda kauba eest kokkulepitud hind, so 1 399,00 eurot.

Tarbija tasus kaupleja arve A20629185/E01 2.mai 2020 maksekorraldusega nr 2; kaup anti tarbijale üle 5.mai 2020.

Kasutades üldist taganemisõigust tagastas tarbija arvuti kauplejale 12.mai 2020. 14.mai 2020 teatas tarbija kauplejale, et arvuti töös esineb vigu. Kaupleja tellitud diagnostika käigus vigu arvuti töös ei tuvastatud. Kaupleja on tarbijale teatanud, et toodet on kasutatud rohkem kui seda oleks saanud teha kaupluses; toode on tagastatud pakendmaterjalideta (va kortsunud ekraani kaitsepaber), karp on nurgast kahjustatud. Kaupleja arvates on arvuti väärtus vähenenud 20% ulatuses, millest tingituna vähendatakse tagastatavat ostuhinda 80%-ni.

Tarbija on seisukohal, et kaupleja peab tagastama talle ostuhinna täies ulatuses. Ilma pakendit avamata ei ole võimalik tootega tutvuda.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et tarbija nõue ei ole põhjendatud. Kaupleja ei sea kahtluse alla tarbija õigust toode tagastada. Tarbija on aga kasutanud seadet ulatuses, mis ületab tootega tutvumise vajaduse. Tootel on mikrokriimustused, valdavalt puudub pakkematerjal. Tarbijalt saadud eksitava info kontrollimiseks tehti seadmele diagnostika. Tagastatud seade ei ole uueväärne ning selle realiseerimine on võimalik üksnes alandatud hinnaga.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Komisjonile

esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb sidevahendite abil sõlmitud müügilepingul.

Puudub vaidlus lepingu sõlmimise ja kauba üleandmise üle; pooled vaidlevad tarbija üldise taganemisõiguse realiseerimisega seonduvate asjaolude üle.

VÕS § 56 lg 1 ja 11 järgi võib tarbija ilma põhjust avaldamata taganeda sidevahendi abil sõlmitud lepingust 14 päeva jooksul arvates müügieseme kätte saamisest. Komisjon rõhutab, et tarbija üldine taganemisõigus ei ole seotud kaupleja kohustuse rikkumisega; samuti ei pea tarbija taganemisõigust kuidagi põhjendama. Taganemine on kehtiv, kui tarbija teeb taganemistähtaaja kestel kauplejale taganemise soovi üheselt väljendava taganemisavalduse.

Poolte seletuste ja komisjonile esitatud tõendite järgi sai tarbija müügieseme enda valdusse 5.mai 2020 ja taganes lepingust 12.mai 2020 tagastades toote samal ajal kauplejale. Tarbija avaldus lõpetas lepingu ja poolte vahel tekkis tagasitäitmissuhe.

Tarbija on VÕS §-s 56-2 ettenähtud asja tagastamise kohustuse täitnud. Tarbija on seisukohal, et tagastas müügieseme seisukorras, milles ta selle kauplejalt sai. Kaupleja on seisukohal, et tarbijalt saadud müügiese ei ole uueväärne ja selle väärtus on uue eseme väärtusest üksnes 80%.

VÕS § 56-2 lg 4 järgi vastutab tarbija tagastamisele kuuluva asja halvenemise korral asja kasutamisest tingitud väärtuse vähenemise eest üksnes juhul, kui ta on asja kasutanud muul viisil, kui on vaja asja olemuses, omadustes ja toimimises veendumiseks. Et veenduda asja olemuses, omadustes ja toimimises, peaks tarbija käsitsemata ja kasutama asja üksnes nii, nagu tal lubatakse tavapäraselt seda teha poes. Seega on ekslik arusaam, et tarbija omab õigust soetatud kaupa 14 päeva kestel kasutada; tarbijal on õigus selle perioodi kestel tutvuda kauba omadustega üksnes viisil, mis on võimalik tavapärasele kauplemisele kohastel tingimustel.

Tarbija avalduste põhjal saab järeldada, et ta on müügieset kasutanud rohkem, kui seda võinuks teha tavapärasele kauplemisele kohastes tingimustes. Komisjon nõustub tarbijaga selles, et arvuti sisselülitamine ei ole keelatud ja seda ei saa iseenesest käsitada väärtust vähendava toiminguga. Kaupleja viide tavapärasel poes demoseadmete olemasolule, ei vähenda ostja õigust nõuda müüjalt konkreetse seadme töökorra kontrollimist.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et pakendi eemaldamine kõikidelt komplekti kuuluvatel esemetel ei ole tootega tutvumiseks vajalik; eemaldatavate pakendi kihtide (kile jmt) rikkumisest tuleks igal juhul hoiduda.

Komisjoni arvates on tarbija siiski kasutanud arvutit viisil, mis ületab eeldatavalt vajaliku määra. Seda kinnitab tarbija 14.mai 2020 avaldus selles, et arvuti kasutamisel ilmnes paar viga. Komisjon ei saa nõustuda tarbijaga selles, et avaldus oli tingitud kaupleja töötajate eksitavatest selgitustest.

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 138 järgi tuleb õiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel toimida heas usus ja hoiduda kahju tekitamisest. Arvuti kasutamisel selgunud vigadest on võimalik kauplejale teada anda üksnes juhul, kui need esinevad. Kauplejal oli alus eeldada, et tarbija avaldus vastas tõele. Arvuti kontrollimisel mingeid vigu ei tuvastatud ja tarbija avaldus osutus eksitavaks. Ebaselge motiiviga eksitaval avaldusel oli tagasitäitmissuhte mõju, kuna see tõi omakorda kaasa vajaduse teha arvuti väärtust vähendavaid toiminguid.

Eelnevat kokku võttes asub komisjon seisukohale, et tarbija on kaupa kasutanud viisil, mis ületab tavapärase kaubanduses kasutatavad võimalused. Sellega ja kauplejat eksitava avaldusega on põhjustatud kauba väärtuse vähenemine. Toote väärtust vähendas ka asjaolu, et kulgema hakkas garantiitähtaeg. Kauba järgmine ostja peab arvestama, et omandab toote, mille garantiitähtaeg on juba mõnda aega kulgenud. Komisjon nõustub kauplejaga selles, et toote kasutamise faktil iseenesest on väärtuse vähenemisele suurem mõju, kui puuduva või kahjustatud pakendite väärtus.

Komisjonile ei ole esitatud mingeid tõendeid, millest saaks järeldada, et tagastatud arvuti väärtus oleks rohkem kui 80% uueväärse kauba väärtusest. Seega on tarbija nõue põhjendamatu ja tuleb jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Rain Meristo
/allkirjastatud digitaalselt/

Lea Vainomäe
/allkirjastatud digitaalselt/